

LT

LT

LT

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2010.9.17
KOM(2010) 486 galutinis

2008/0183 (COD)

Iš dalies pakeistas pasiūlymas dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

**kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 1234/2007
dėl maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems Sąjungos asmenims**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO ISTORIJA

Komisija pasiūlymą priėmė 2008 m. rugsėjo 17 d.

Pasiūlymas COM(2008) 563 galutinis perduotas Tarybai ir Europos Parlamentui 2008 m. spalio 15 d. (2008/0183 (CNS)).

Europos Parlamento nuomonė – pirmasis svarstymas: 2009 m. kovo 26 d. priimta nuomonė buvo patvirtinta 2010 m. gegužės 5 d. rezoliucija dėl Lisabonos sutarties įsigaliojimo poveikio šiuo metu vykdomoms tarpinstitucinėms sprendimų priėmimo procedūroms (COM(2009)0665) – „bendrasis poveikis“.

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dar nėra pateikta.

2009 m. kovo 26 d. Europos Parlamento sesijoje už teisėkūros rezoliuciją balsavo 425 nariai, 71 jai nepritarė ir 62 – susilaikė. P. Siekierskio ataskaitoje pateikta 20 pakeitimų.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 3730/87 nustatytos bendrosios maisto iš intervencinių atsargų tiekimo paskirtoms organizacijoms, kad šios paskirstytų jį labiausiai nepasiturintiems asmenims Bendrijoje, taisyklės. Vėliau tas reglamentas buvo panaikintas ir įtrauktas į Reglamentą, nustatantį bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas (Bendras bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentas).

Daugiau kaip du dešimtmečius pagal šią programą suteikiama galimybė naudotis intervencinėmis atsargomis buvo patikimas pagalbos maistu labiausiai nepasiturintiems asmenims teikimo šaltinis. Maisto skirstymo poreikis labai išaugo po kelių iš eilės vykusių plėtros etapų, dėl kurių Sąjungoje labai padaugėjo vargingai gyvenančių žmonių. 2008 m. pagal šią programą buvo suteikta pagalba daugiau kaip 13 milijonų žmonių.

Kaip nurodyta Sutarties 39 straipsnio 1 punkte, vieni iš Bendrosios žemės ūkio politikos (BŽŪP) tikslų yra stabilizuoti rinkas ir užtikrinti vartotojams priimtinas tiekiamos produkcijos kainas. Daugelį metų vykdant maisto skirstymo planus pagal šią programą buvo pasiekti abu tikslai, o todėl, kad ją įgyvendinant buvo sudaryta daugiau galimybių labiausiai nepasiturintiems Sąjungos asmenims įsigyti maisto, ją imta laikyti labai svarbia priemone, padedančia užtikrinti galimybę visiems Europos Sąjungoje gauti maisto, ir tuo pačiu sumažinti intervencines atsargas.

Pastaraisiais metais BŽŪP struktūra buvo iš pagrindų pakeista: atsisakyta pirminio tikslo didinti našumą ir pereita prie ilgalaikio žemės ūkio tvarumo stiprinimo. Tokiomis aplinkybėmis intervencija kaip reguliavimo priemonė nebetaikoma kai kuriems produktams, pavyzdžiui, alyvuogių aliejui, cukrui ir rugiams, o kitiems produktams ji vėl atlieka pirminį – apsauginio tinklo – vaidmenį. Tai buvo patvirtinta sprendimais, kurie buvo priimti 2009 m. vykdant BŽŪP būklės patikrinimą. Todėl

per pastaruosius metus vis didesnę pagal Sąjungos programą tiekiamo maisto dali sudaro rinkoje įsigyti produktai.

2006 m. balandžio 4 d. deklaracijoje dėl patvirtintų labdaros organizacijų, įgyvendinančių Europos pagalbos maistu labiausiai nepasiturintiems asmenims programą, aprūpinimo Europos Parlamentas išreiškė susirūpinimą dėl Europos pagalbos maistu labiausiai nepasiturintiems asmenims programos ateities ir, pripažindamas, kad reikia patenkinti jų maisto poreikius, paragino Komisiją ir Tarybą suteikti Europos pagalbos maistu programai tvirtesnę pagrindą.

2008 m. gegužės 22 d. Europos Parlamentas priėmė rezoliuciją dėl maisto produktų kainų kilimo ES ir besivystančiose šalyse, kurioje akcentuojama, jog teisė į maistą yra viena pagrindinių teisių, ir kad visi žmonės visuomet turi turėti pakankamai maisto aktyviam ir sveikam gyvenimui.

Komisija šios programos svarbą pripažino 2008 m. gegužės 20 d. komunikate „Spresti kylančių maisto produktų kainų klausimą - Nurodymai dėl ES veiksmų“. Europos Komisijos pirmininkas, sakydamas kalbą Parlamente 2008 m. birželio 18 d., paminėjo, kad Komisija planuoja dviem trečdaliais padidinti šiai iniciatyvai skiriamą biudžetą.

Internetu vykusios viešos konsultacijos dėl Sąjungos maisto skirstymo programos sulaukė daug dėmesio, o didžiojoje daugumoje atsakymų pritarta minčiai tęsti Sąjungos maisto skirstymo programą. Eiliniuose susirinkimuose buvo gauta pasiūlymų iš programą įgyvendinančių labdaros organizacijų ir iš nacionalinių valdžios institucijų.

Kartu su pasiūlymu buvo pateiktas Komisijos tarnybų darbinis dokumentas (SEC(2008)2436/2), kurį sudaro poveikio vertinimas.

3. PASIŪLYMO SUDĖTINĖS DALYS

Tokiomis aplinkybėmis 2008 m. Komisija pasiūlė peržiūrėti maisto skirstymo programą (COM (2008) 563 galutinė), atsižvelgiant į šias sudėtines dalis:

- **Du tiekimo šaltiniai.** Maisto produktai turėtų būti gaunami iš intervencinių atsargų arba iš rinkos. Įsigyjant maisto produktus, nebus apribojimo juos pirkti rinkoje tik tada, jei jų laikinai neturima intervencinėse atsargose. Vis dėl to, pirmenybė bus teikiama tinkamoms intervencinėms atsargoms, jei jų yra.

- **Didesnis skirstomų maisto produktų asortimentas ir aiškesni prioritetai.** Pagal programą tiekiamų maisto produktų maistinei įvairovei pagerinti, dabar bus galima tiekti ne tik tuos produktus, kuriems taikomos intervencinės priemonės Maisto produktus parinks valstybių narių valdžios institucijos, atsižvelgdamos į nacionalines maisto skirstymo programas, kuriose nustatyti maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems asmenims tikslai ir prioritetai, ir kuriose įvertinami produktų maistingumo aspektai.

- **Ilgalaikė perspektyva.** Maisto skirstymo veiklai reikia nacionalinių valdžios institucijų ir labdaros organizacijų ilgalaikio planavimo ir kruopštaus pasirengimo. Veiksmingumui padidinti, Sąjungos maisto skirstymo programa turėtų būti rengiama

trejiems metams. Pagalbos dydžiai antraisiais ir trečiaisiais metais bus tik orientaciniai ir jie vėliau turės būti patvirtinti. Taip pat siūloma nustatyti Sąjungos finansinio įnašo viršutines ribas.

- **Bendrasis finansavimas.** Pradėjus taikyti bendrąjį finansavimą, būtų sutvirtintas programos sanglaudos aspektas, užtikrintas tinkamas planavimas ir sustiprinta sinergija. Siekiant nuo pat pradžių sklandžiai taikyti bendrąjį finansavimą ir užtikrinti, kad Bendrijos skirtas finansavimas bus nuolat gerai įsisavinamas, Bendrija įgyvendinant 2010–2012 m. planą bendrai finansuos 75 %, o sanglaudos valstybėse narėse – 85 % išlaidų. Vėliau, įgyvendinant 2013–2015 m. planą, Bendrijos bendrojo finansavimo normos bus atitinkamai 50 % ir 75 %.

- **Stebėsenos stiprinimas ir ataskaitų teikimas.** Bus sugriežtinti įpareigojimai teikti ataskaitas įvairiuose lygmenyse; Komisija turės pateikti ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai.

4. KOMISIJOS NUOMONĖ DĖL EUROPOS PARLAMENTO PAKEITIMŲ

Komisija nusprendė pritarti keliems formuluotės pakeitimams (1, 2, 4 ir 9), kuriuos patvirtino Europos Parlamentas, nes jie padėtų pilnai apibūdinti daugelį šioje programoje aprėpiamų aspektų, nors kai kuriais atvejais Komisija pasirinko kitokią formuluotę.

8, 11, 13 ir 14 pakeitimai yra reikšmingiausi šio pakeisto pasiūlymo pakeitimais, kuriems pritarė Komisija, nors Komisijos galiausiai pasirinkta formuluotė gali skirtis nuo Europos Parlamento siūlytos formuluotės. 8 pakeitime įvedama „Sąjungos kilmės maisto produktų“ sąvoka, kuri šiame pakeistame pasiūlyme palikta kaip prioritetinga galimybė pačioms valstybėms narėms nuspręsti renkantis skirstymui skirtų maisto produktų rūšį. 11 pakeitime skirstymo punktai įpareigojami aiškiai nurodyti, kad plane dalyvauja Sąjunga, – šį pakeitimą, dėl kurio vėliau turi būti priimtos išsamios taisyklės, Komisija įtraukė į šį pakeistą pasiūlymą. 13 pakeitime teigiama, kad maisto produktai turi būti perkami taikant konkurencingas procedūras, kaip tai dabar yra aiškiai nurodyta pasiūlyme. Galiausiai, 14 pakeitime kviečiama kompensuoti labdaros organizacijų patirtas saugojimo išlaidas – tai taip pat įtraukta į dabartinį pasiūlymą.

Kita vertus, kai kurių pakeitimų nebuvo galima priimti, nes jie būtų pakeitę Komisijos pasiūlymo esmę tokiu būdu, kuris nėra suderinamas su pirmiau minėtais tikslais. Svarbiausias atmestas pakeitimo pasiūlymas yra susijęs su Europos Parlamento prašymu pilnai finansuoti programą iš Sąjungos biudžeto (5, 10, 16, 17, 18, 19 pakeitimais). Komisija yra įsitikinusi, kad, įvedus bendrąjį finansavimą, būtų sustiprintas programos sanglaudos aspektas ir užtikrintas geresnis programos planavimas ir valdymas, todėl šiame pakeistame pasiūlyme ji lieka prie bendrojo finansavimo varianto. Tačiau, atsižvelgiant į Parlamento šiuo klausimu pareikštą susirūpinimą, Komisija šiame pakeistame pasiūlyme gerokai sumažino nacionalinio bendrojo finansavimo lygį: iki 10 % sanglaudos valstybėms narėms ir iki 25 % kitoms valstybėms narėms. Skirtingai nuo pirminio pasiūlymo, šis finansavimo lygis bėgant laikui išliks nepakitęs.

5. SUDERINIMAS SU SUTARTIMI DĖL EUROPOS SĄJUNGOS VEIKIMO (SESV)

Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) aiškiai atskirta Komisijai suteikta jurisdikcija priimti įstatymo galios neturinčius teisės aktus (deleguotuosius teisės aktus), kuriais papildomos arba keičiamos tam tikros neesminės sudėtinės įstatymo galią turinčio teisės akto dalys, kaip tai numatyta 290 straipsnyje, ir jurisdikcija priimti įgyvendinimo aktus pagal 291 straipsnį. Iš tikrųjų, valstybės narės yra atsakingos už Europos Sąjungos teisiškai privalomų aktų įgyvendinimą, tačiau, jei tam reikia vienodų įgyvendinimo sąlygų, jas turi nustatyti Komisija, priimdama įgyvendinimo aktus.

Maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems asmenims programos suderinimą su naujomis Sutarties taisyklėmis sudaro pataisymai tais atvejais, kai Komisijos priimtos įgyvendinimo taisyklės, kuriomis siekiama sklandaus priemonės taikymo, dabar yra laikomos įgyvendinimo arba deleguotaisiais teisės aktais.

Šiame iš dalies pakeistame pasiūlyme yra visos pagrindinės sudedamosios dalys, bendrieji principai ir programos programavimo taisyklės, kaip tai nustatė teisės aktų leidėjas.

Remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsniu, teisės aktų leidėjas įpareigoja Komisiją papildyti arba pakeisti tam tikras neesmines sudėtinės dalis, kurios vis dėlto yra būtinos, kad programa būtų tinkamai įgyvendinama. Šiame pakeistame pasiūlyme numatyta, kad Komisija, priimdama deleguotuosius teisės aktus, nustato viso išteklių asignavimo apskaičiavimo metodą, taip pat intervencinių atsargų ir finansinių priemonių paskirstymą, iš intervencinių atsargų paimtų produktų apskaitinės vertės apibrėžtį, taip pat išteklių perskirstymo po galimų plano peržiūrų metodą. Komisija turėtų priimti nuostatas, kuriomis reikalaujama rengti konkursus visiems su planų įgyvendinimu susijusiems veiksams; nuostatas dėl pareiškėjų užstatų, ir taisyklės dėl sankcijų ir sumažinimų, kurias valstybės narės turėtų taikyti terminų nesilaikymo ar kitų pažeidimų atvejais.

Remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 291 straipsniu, valstybės narės yra atsakingos už teisiškai privalomų Sąjungos teisės aktų, kuriuos priėmė teisės aktų leidėjas, įgyvendinimą. Tačiau atrodo, kad yra būtina užtikrinti vienodą programos įgyvendinimą visose dalyvaujančiose valstybėse narėse, kad būtų išvengta iškraipymų arba diskriminacijos rizikos. Atitinkamai, šiame pakeistame pasiūlyme teisės aktų leidėjas suteikia Komisijai įgyvendinimo įgaliojimus priimti išsamias taisykles ir procedūras, priimti ir prireikus peržiūrėti planus, nustatyti papildomas trejų metų planų sudėtinės dalis, produktų paėmimo iš intervencinių sandėlių procedūras ir terminus, metinių įgyvendinimo ataskaitų ir nacionalinių maisto skirstymo programų formą, išlaidų kompensavimo taisykles, įskaitant terminus ir finansines viršutines ribas, kvietimo dalyvauti konkurse sąlygas, maisto produktams ir jų tiekimui taikomas sąlygas, mažiausius privalomus kontrolės programų reikalavimus, vienodas sąlygas dėl mokėjimo procedūrų, įskaitant nacionalinių intervencinių agentūrų atliekamas užduotis, ir išsamias taisykles dėl įsipareigojimo pakavimo ir skirstymo punktuose nurodyti, kad šioje programoje dalyvauja Sąjunga.

6. POVEIKIS BIUDŽETUI

Siūlomomis taisyklėmis siekiama įgyvendinti naujas maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems Sąjungos asmenims programos nuostatas. Naująją programą bendrai finansuoja Sąjunga, todėl reikia iš dalies pakeisti Reglamento (EB) Nr. 1290/2005 3 straipsnio 1 dalį.

Pasiūlyme nurodyta metinė Sąjungos teikiamo programai bendrojo finansavimo viršutinė riba yra 500 mln. EUR.

7. IŠ DALIES PAKEISTAS PASIŪLYMAS

Atsižvelgiant į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 293 straipsnio 2 dalį, toliau pateikiamas iš dalies pakeistas Komisijos pasiūlymas.

Iš dalies pakeistas pasiūlymas dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 1234/2007 dėl maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems Sąjungos asmenims

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 42 straipsnio pirmą pastraipą ir 43 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą¹,

perdavę pasiūlymą nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę²,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę³,

priimdami sprendimą pagal įprastą teisėkūros procedūrą,

kadangi:

- (1) Remiantis 1987 m. gruodžio 10 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 3730/87, nustatančiu bendrąsias maisto iš intervencinių atsargų tiekimo paskirtoms organizacijoms, jį skirstančioms labiausiai nepasiturintiems asmenims Bendrijoje, taisyklę⁴, kuris vėliau buvo panaikintas ir įtrauktas į 2007 m. spalio 22 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1234/2007, nustatantį bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas („Bendras bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentas“)⁵, daugiau kaip du dešimtmečius buvo vykdoma patikima maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems Sąjungos asmenims programa; ši programa padėjo pagerinti ES regionų sanglaudą mažinant jų ekonominius ir socialinius skirtumus.
- (2) Kaip nurodyta Sutarties 39 straipsnio 1 punkte, vieni iš Bendrosios žemės ūkio politikos (BŽŪP) tikslų yra stabilizuoti rinkas, o taip pat užtikrinti vartotojams priimtinas tiekiamos produkcijos kainas. Daugelį metų vykdoma maisto skirstymo programa padėjo įgyvendinti abu šiuos tikslus, o tai, kad įgyvendinant šią programą buvo padidintos Sąjungos labiausiai nepasiturinčių asmenų galimybės apsirūpinti

¹ OL C [...], [...], p. [...].

² XX

³ OL C [...], [...], p. [...].

⁴ OL L 352, 1987 12 15, p. 1.

⁵ OL L 299, 2007 11 16, p. 1.

maistu, rodo, kad ši programa yra pagrindinė priemonė padedant užtikrinti daugeliui galimybę Sąjungoje gauti maisto ir tuo pačiu sumažinti intervencines atsargas. ES pagalbos maistu programa labiausiai nepasiturintiems asmenims turėtų ir toliau užtikrinti BŽŪP numatytų tikslų įgyvendinimą ir padėti pasiekti sanglaudos tikslus.

- (3) Europos Parlamentas 2006 m. balandžio 4 d. deklaracijoje dėl patvirtintų labdaros organizacijų, įgyvendinančių Europos pagalbos maistu labiausiai nepasiturintiems asmenims programą, aprūpinimo⁶ pastebėjo, kad Europos pagalbos maistu labiausiai nepasiturintiems asmenims programa buvo vertinga bei gyvybiškai svarbi milijonams asmenų. Be to, jis išreiškė susirūpinimą Europos pagalbos maistu labiausiai nepasiturintiems asmenims programos ateitimi ir, pripažindamas, kad reikia patenkinti tokių asmenų maisto poreikius, paragino Komisiją ir Tarybą Europos pagalbos maistu programai suteikti *inter alia* tvirtesnę pagrindą.
- (4) Dėl kelių iš eilės Sąjungos plėtros etapų padaugėjo potencialių pagalbos maistu gavėjų skaičius. Tuo pat metu dėl išaugusio maisto produktų kainų svyravimo pablogėjo labiausiai nepasiturinčių asmenų galimybės nusipirkti maisto ir dėl to tam tikrais laikotarpiais padidėjo pagalbos maistu teikimo išlaidos. Dėl šių priežasčių pastaraisiais metais išaugo pagal Reglamentą (EEB) Nr. 3730/87 sukurtos, o dabar pagal Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 27 straipsnį vykdomos programos reikšmė. Todėl būtina tęsti šią programą Sąjungos lygmeniu ir dar labiau ją pritaikyti prie rinkos pokyčių.
- (5) Dabartinės maisto skirstymo programos pagrindas – produktų iš Sąjungos intervencinių atsargų, kurias laikinai galima papildyti rinkoje išigijamais produktais, skirstymas. Tačiau dėl viena po kitos vykusių BŽŪP reformų ir išaugusių gamintojų kainų palaipsniui mažėjo intervencinės atsargos ir turimų produktų asortimentas. Dėl šios priežasties maisto produktų rinka taip pat turėtų tapti nuolatiniu produktų tiekimo pagal programą šaltiniu kartu su intervencinėmis atsargomis, jei intervencinių atsargų neužtenka.
- (6) Sąjungos programa negali būti vienintelis atsakas į didėjančią pagalbos maistu poreikį Sąjungoje. Valdžios institucijų įgyvendinama nacionalinė politika ir pilietinės visuomenės sutelkimas, įskaitant vietines iniciatyvas, yra vienodai svarbūs siekiant užtikrinti galimybes labiausiai nepasiturintiems asmenims įsigyti maisto. Vis dėl to Sąjungos programa, kurioje skiriamas didelis dėmesys sanglaudai, gali tapti maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems asmenims (ypač mažiau išsivysčiusiuose regionuose) pavyzdžiu, padėti sukurti sinergijas ir skatinti viešasias ir privačias iniciatyvas, kuriomis siekiama sudaryti daugiau galimybių skurstantiems asmenims įsigyti maisto. Be to, atsižvelgiant į sumažėjusių intervencinių atsargų geografinį pasiskirstymą valstybėse narėse, pasinaudojant programa galima jas panaudoti tinkamiausiu būdu. Todėl Sąjungos programa taip pat neturėtų prieštarauti šioje srityje vykdomai nacionalinei politikai.
- (7) Siekiant užtikrinti patikimą biudžeto valdymą, turėtų būti numatyta fiksuota Sąjungos pagalbos viršutinė riba. Be to, tam, kad būtų išnaudotos visos Bendrijos programos sanglaudos aspekto teikiamos galimybės ir sustiprintos sinergijos, susidariusios remiantis šiuo aspektu, ir užtikrintas tinkamas planavimas, reikėtų numatyti galimybę

⁶ OL C 293 E, 2006 12 2, p. 170.

valstybėms narėms bendrai finansuoti maisto skirstymo programą. Reikėtų numatyti didžiausias Sąjungos bendrojo finansavimo normas, o Sąjungos finansinė parama turėtų būti įtraukta į 2005 m. birželio 21 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1290/2005 dėl bendrosios žemės ūkio politikos finansavimo⁷ 3 straipsnio 1 dalyje nustatytą Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) tinkamų finansuoti priemonių sąrašą.

- (8) Sąjungos ekonominei ir socialinei sanglaudai stiprinti, finansavimo iš EŽŪGF dydis turėtų būti nustatytas atsižvelgiant į padėtį tose valstybėse narėse, kurios yra įtrauktos į Komisijos sprendimo 2006/596/EB⁸ 1 priedo sąrašą, kaip atitinkančios reikalavimus gauti finansavimą iš Sanglaudos fondo 2007–2013 m. laikotarpiu.
- (9) Remiantis įgyta patirtimi, nustatytas poreikis tobulinti maisto skirstymo programos valdymą – visų pirma reikėtų rengti daugiamečius planus, nes tada valstybės narės ir paskirtos organizacijos galėtų nusistatyti ilgalaikę perspektyvą. Todėl Komisija turėtų nustatyti, kad programa bus įgyvendinama pagal trejų metų planus, sudarytus remiantis valstybių narių Komisijai perduotais prašymais bei kita informacija, kuri Komisijai atrodo svarbi. Valstybių narių prašymai skirti maisto produktų turėtų būti pagrįsti nacionalinėmis maisto skirstymo programomis, kuriose nustatomi maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems asmenims tikslai ir prioritetai, įskaitant maistingumo aspektus. Šiuo atžvilgiu būtų gerai, jei valstybės narės teiktų pirmenybę Sąjungos kilmės produktams. Galiausiai, siekiant užtikrinti tinkamą su plano įgyvendinimu susijusių išlaidų kompensavimą, reikėtų numatyti valstybėms narėms galimybę nuspręsti kompensuoti tam tikras paskirtųjų organizacijų administracines, transportavimo ir saugojimo išlaidas, neviršijant pagal planą skirtų išteklių.
- (10) Kad trejų metų planai būtų veiksmingai įgyvendinami, turi būti tikrinamas išsipareigojimų laikymasis atitinkamu lygmeniu. Dėl tos priežasties valstybės narės turėtų atlikti reikalingus administracinius ir fizinius tikrinimus ir, radusios neatitikimų, skirti baudas tam, kad būtų užtikrintas trejų metų plano įgyvendinimas pagal taikomas taisykles.
- (11) Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 27 straipsnyje Komisijai suteikiami įgaliojimai įgyvendinti kai kurias to straipsnio nuostatas.
- (12) Įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 27 straipsnyje Komisijai suteikti įgaliojimai dėl programos vykdymo turi būti suderinti su Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (Sutartis) 290 ir 291 straipsniais.
- (13) Komisijai turi būti suteikti įgaliojimai priimti deleguotuosius teisės aktus pagal Sutarties 290 straipsnį siekiant papildyti arba pakeisti tam tikras neesmines Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 27 straipsnio sudėtinės dalis. Turėtų būti nustatytos sudėtinės dalys, kurių atžvilgiu tokie įgaliojimai gali būti taikomi, taip pat sąlygos, kurioms esant galima pasinaudoti suteiktais įgaliojimais.
- (14) Siekiant vienodo Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 27 straipsnio taikymo visose valstybėse narėse, Komisija turėtų būti įgaliota priimti įgyvendinimo aktus pagal Sutarties 291 straipsnį. Komisija pasinaudodama įgyvendinimo aktais ir remdamasi Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (ES) Nr. XX/XXXX nuostatomis, [įrašyti

⁷ OL L 209, 2005 8 11, p. 1.

⁸ OL L 243, 2006 9 6, p. 47.

data] turėtų priimti priemones, reikalingas tokiam vienodam reglamento taikymui užtikrinti.

- (15) Siekdama, kad trejų metų planai būtų priimami veiksmingai ir skaidriai, Komisija turėtų nustatyti planų priėmimo ir peržiūros remiantis įgyvendinimo aktais procedūras. Dėl tos pačios priežasties trejų metų planai turėtų būti priimami ir prireikus peržiūrimi pasinaudojant įgyvendinimo aktais.
- (16) Siekdama užtikrinti suderintą ir veiksmingą valstybių narių dalyvavimo programoje ir programos įgyvendinimo sistemą, Komisija turėtų priimti įgyvendinimo aktus dėl papildomų sudėtinių dalių, kurios būtų įtraukiamos į trejų metų planą, nustatymo, produktų tiekimo taisyklių, taip pat produktų paėmimo iš intervencinių atsargų, įskaitant jų perdavimą kitoms valstybėms narėms, procedūras ir terminus.
- (17) Siekdama užtikrinti dalyvaujančių valstybių narių pateikiamos informacijos palyginamumą, Komisija, pasinaudodama įgyvendinimo aktais, turėtų priimti taisykles dėl nacionalinių maisto skirstymo programų ir metinių įgyvendinimo ataskaitų formos.
- (18) Valstybėms narėms turi būti sudaryta galimybė tam tikras labdaros organizacijų išlaidas laikyti tinkamomis finansuoti pagal programą. Siekdama užtikrinti šią galimybę visoms valstybėms narėms, Komisija turėtų priimti įgyvendinimo aktus, kuriais būtų nustatytos bendrosios išsamios tų išlaidų nustatymo taisyklės, įskaitant terminus ir viršutines ribas.
- (19) Siekdama užtikrinti, kad kvietimai dalyvauti konkurse visose valstybėse narėse būtų skelbiami laikantis vienodų taisyklių, Komisija turėtų priimti įgyvendinimo aktus dėl kvietimo dalyvauti konkurse sąlygų ir maisto produktams bei jų tiekimui taikomų sąlygų.
- (20) Siekdama užtikrinti darnų skirtingų stebėjimo sistemos sudėtinių dalių veikimą, Komisija turėtų priimti įgyvendinimo taisykles, nustatančias valstybių narių įsipareigojimus dėl tikrinimų.
- (21) Siekdama užtikrinti, kad valstybių narių valdžios institucijos planą įgyvendintų vienodai ir pagerinti jų bendradarbiavimą, Komisija turėtų priimti įgyvendinimo taisykles, nustatančias mokėjimų procedūras ir terminus, įskaitant mokėjimų sumažinimus, jei tokių procedūrų ir terminų yra nesilaikoma, atskaitomybės nuostatas ir nacionalinių intervencinių įstaigų atliekamas užduotis, įskaitant užduotis, kurios atliekamos perduodant produktus kitai valstybei narei.
- (22) Todėl reglamentai (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 1234/2007 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeisti.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1290/2005 3 straipsnio 1 dalis papildoma g punktu:

„g Sajungos finansinę paramą maisto produktų skirstymo labiausiai nepasiturintiems Sajungos asmenims, programai, numatyta Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 27 straipsnyje.“

2 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 1234/2007 iš dalies keičiamas taip:

(1) Įterpiamas naujas 4a straipsnis:

„4a straipsnis

[Deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų priėmimas]

Jei Komisija įgaliojama priimti deleguotuosius teisės aktus, ji laikosi 196a straipsnyje nurodytos procedūros.

Jei Komisija įgaliojama priimti įgyvendinimo aktus, ji laikosi 196a straipsnyje nurodytos procedūros.“

(2) II dalies, I antraštinės dalies, I skyriaus, II skirsnio IV poskirsnis keičiamas taip:

a) 27 straipsnis pakeičiamas taip:

„27 straipsnis

Maisto skirstymo programa labiausiai nepasiturintiems Sajungos asmenims

1. Sukurta programa, pagal kurią maisto produktai gali būti skirstomi labiausiai nepasiturintiems Sajungos asmenims per valstybių narių paskirtas organizacijas. Tuo tikslu intervenciniuose sandėliuose turi būti tam skirti produktai, o jei maisto skirstymo programai tinkamų produktų intervenciniuose sandėliuose nėra, jie perkami rinkoje.

Pirmoje pastraipoje nurodytos programos tikslais „labiausiai nepasiturintys asmenys“ – tai fiziniai asmenys, atskiri subjektai, šeimos ar tokių asmenų grupės, kurie pagal kompetentingų institucijų patvirtintus atrankos kriterijus įvardijami ar pripažįstami kaip socialiai ir finansiškai remtini, arba tokiais laikomi remiantis paskirtųjų organizacijų naudojamais kriterijais ir tos kompetentingos organizacijos jų statusą pripažįsta.

2. Valstybės narės, pageidaujantys dalyvauti 1 dalyje nurodytoje programoje, pateikia Komisijai maisto skirstymo programas, kurias sudaro:

a) programos pagrindinių elementų ir jos tikslų apibūdinimas,

b) paskirtosios organizacijos,

(c) prašymai, kuriuose nurodyti maisto produktų, kuriuos ketinama paskirstyti per trejų metų laikotarpį, kiekiai ir kita susijusi informacija.

Valstybės narės turi pasirinkti maisto produktus remdamosi objektyviais kriterijais, įskaitant jų maistingumo vertes ir tinkamumą skirstyti. Tuo tikslu valstybės narės gali teikti pirmenybę Sąjungos kilmės produktams.

3. Remdamasi valstybių narių perduotais prašymais pagal 2 dalies pirmą pastraipą ir kita informacija, kuri yra laikoma susijusia, Komisija priima trejų metų planus.

Trejų metų plane nurodomi metiniai Sąjungos finansiniai asignavimai kiekvienai valstybei narei ir mažiausi privalomi valstybių narių finansiniai įnašai. Asignavimai antriesiems ir tretiesiems metams bus tik orientaciniai.

Programoje dalyvaujančios valstybės narės kiekvienais metais patvirtina 2 dalies 1 pastraipos c punkte nurodytus prašymus. Gavusi patvirtinimus ir atsižvelgdama į biudžete numatytus asignavimus, Komisija kiekvienais metais galutinai nusprendžia, kokio dydžio asignavimus skirti.

Jei trejų metų plane nurodytų produktų valstybė narė neturėtų intervenciniuose sandėliuose tuo metu, kai tokių produktų prireiktų, trejų metų plane turėtų būti numatyta galimybė paimti juos iš kitų valstybių narių, kurios tokių produktų turėtų savo intervenciniuose sandėliuose.

Trejų metų planas gali būti peržiūrimas atsižvelgiant į visus su jo vykdymu susijusius pokyčius.

4. Valstybių narių pagal šio straipsnio 1 dalį paskirtos organizacijos negali būti prekybos įmonės.

Tokioms organizacijoms maisto produktai turi būti išduodami nemokamai.

Labiausiai nepasiturintiems asmenims maisto produktai skirstomi:

- a) nemokamai arba
- b) už kainą, kuri jokių būdu negali viršyti paskirtųjų organizacijų įgyvendinant šią operaciją pagrįstai patirtų išlaidų, išskyrus išlaidas, kurios gali būti padengtos pagal 7 dalies antros pastraipos a ir b punktus.

5. Programoje dalyvaujančios valstybės narės:

- a) Komisijai pateikia metinę programos įgyvendinimo ataskaitą;
- b) laiku informuoja Komisiją apie įvykius, turinčius įtakos maisto skirstymo programų įgyvendinimui.

6. Sąjunga bendrai finansuoja vykdant programą patirtas tinkamas finansuoti išlaidas. Šis bendrasis finansavimas neturi

- a) viršyti iš viso 500 mln. EUR per biudžetinius metus; nei

- b) viršyti 75 % tinkamų finansuoti išlaidų arba 90 % tinkamų finansuoti išlaidų valstybėse narėse, kurios atitinka reikalavimus gauti finansavimą iš Sanglaudos fondo 2007–2013 m., ir kurios yra įtrauktos į Komisijos sprendimo 2006/596/EB* I priedo sąrašą.

7. Programos tinkamos finansuoti išlaidos:

- a) iš intervencinių atsargų paimtų produktų kaina,
- b) rinkoje įsigytų maisto produktų kaina, ir
- c) produktų pervežimo iš vienos valstybės narės intervencinių atsargų į kitos valstybės narės intervencines atsargas išlaidos, jei toks pervežimas būtų reikalingas.

Nacionalinės kompetentingosios valdžios institucijos, atsižvelgdamos į turimus finansinius išteklius trejų metų planui įgyvendinti kiekvienoje valstybėje narėje, tinkamomis kompensuoti gali laikyti tokias išlaidas:

- a) maisto produktų pristatymo į paskirtųjų organizacijų sandėlius išlaidas;
- b) šias paskirtųjų organizacijų išlaidas, jei jos yra tiesiogiai susijusios su plano įgyvendinimu:
 - i) administracines išlaidas;
 - ii) vežimo nuo paskirtųjų organizacijų sandėlių iki galutinio paskirstymo punktų išlaidas, ir
 - iii) saugojimo sandėliuose išlaidas.

- 8. Valstybės narės vykdo administracinius ir fizinius tikrinimus, kad įsitikintų jog planas įgyvendinamas laikantis galiojančių taisyklių ir nustato baudas, taikomas pažeidimų atvejais.
- 9. Ant maisto pakuočių, platinamų pagal planą ir maisto skirstymo punktuose turi būti nuoroda „Europos Sąjungos pagalba“ ir Europos Sąjungos emblema.
- 10. Sąjungos programa neturi prieštarauti jokioms nacionalinėms programoms, pagal kurias maisto produktai skirstomi labiausiai nepasiturintiems asmenims, ir kurios atitinka Sąjungos teisę.

* OL L 243, 2006 9 6, p. 47.“

- b) įterpiami šie 27a ir 27b straipsniai:

„27a straipsnis

Neesminės maisto skirstymo programos sudėtinės dalys

1. Siekdama užtikrinti veiksmingą 27 straipsnyje nurodytai programai skirtą finansavimo panaudojimą, Komisija, pasinaudodama deleguotaisiais teisės aktais, nustato viso išteklių asignavimo apskaičiavimo metodą, įskaitant intervencinių produktų skirstymą ir maisto produktų pirkimo valstybių narių rinkose finansines priemones. Ji taip pat nustato iš intervencinių atsargų paimtų produktų apskaitinę vertę ir metodą, kuris turės būti taikomas perskirstant valstybių narių išteklius po trejų metų planų peržiūros.
2. Siekdama užtikrinti veiksmingą ir efektyvų 27 straipsnyje nurodytai programai skirtą biudžeto panaudojimą, ir apsaugoti ūkio subjektų teises ir įsipareigojimus, Komisija, pasinaudodama deleguotaisiais teisės aktais, priima nuostatas, kuriomis reikalaujama visiems su maisto skirstymo programomis susijusiems veiksams rengti konkursus, nuostatas dėl konkursų dalyvių įmokamų užstatų ir nuostatas dėl valstybių narių taikomų sankcijų, išmokų sumažinimų ir jų panaikinimo, ypač jei nesilaikoma produktų paėmimo iš intervencinių atsargų terminų ir yra nustatomi dideli trejų metų planų įgyvendinimo pažeidimai arba trūkumai.

27b straipsnis

Vienodas maisto skirstymo programos įgyvendinimas

1. Komisija, pasinaudodama įgyvendinimo aktais, priima nuostatas dėl vienodo trejų metų plano įgyvendinimo ir 27 straipsnyje nurodytų nacionalinių maisto skirstymo programų. Tuose aktuose nustatyti:
 - a) išsamios trejų metų planų priėmimo ir peržiūros taisyklės ir procedūros, įskaitant taikomus terminus;
 - b) trejų metų planų priėmimas ir jų peržiūra, taip pat 27 straipsnio 3 dalies trečioje pastraipoje nurodyti galutiniai finansiniai asignavimai;
 - c) nuostatos dėl papildomų sudėtinių dalių, įtraukiamų į trejų metų planus, maisto produktų tiekimo taisyklės, taip pat taikomos intervencinių produktų paėmimo ir perdavimo kitoms valstybėms narėms procedūros ir terminai;
 - d) nuostatos dėl metinių įgyvendinimo ataskaitų ir nacionalinių maisto skirstymo programų formos;
 - e) išsamios taisyklės, taikomos 27 straipsnio 7 dalies antroje pastraipoje numatytų išlaidų kompensavimui, įskaitant finansines viršutines ribas ir terminus;

- f) vienodos sąlygos, taikomos kvietimams dalyvauti konkurse, įskaitant maisto produktams ir jų tiekimui taikomas sąlygas;
- g) nuostatos dėl valstybių narių atliekamų administracinių ir fizinių tikrinimų;
- h) vienodos nuostatos dėl mokėjimų procedūrų, terminų ir mokėjimų sumažinimų, taikomų reikalavimų nesilaikymo atvejais, atskaitomybės nuostatos ir procedūros, taikomos tais atvejais, kai viena valstybė narė perduoda produktus kitai valstybei narei, įskaitant susijusių nacionalinių intervencinių įstaigų atliekamų užduočių apibūdinimą;
- i) vienodos 27 straipsnio 9 dalies įgyvendinimo sąlygos.“

(3) 43 straipsnio g ir h punktai išbraukiami.

(4) 184 straipsnis papildomas šiuo 9 punktu:

"(9) ne vėliau kaip iki 2014 m. gruodžio 31 d. Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą dėl 27 straipsnyje numatytos maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems Sąjungos asmenims taikymo bei atitinkamus pasiūlymus.“

(5) Į I skyriaus VII dalį įtraukiami straipsniai 196a ir 196b:

„196a straipsnis

Deleguotieji teisės aktai

1. Įgaliojimai priimti šiame reglamente nurodytus deleguotuosius teisės aktus suteikiami Komisijai neribotam laikui.

Vos tik priėmusi deleguotąjį teisės aktą, Komisija apie jį tuo pačiu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

2. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kuriuo metu atšaukti 1 straipsnyje nurodytą įgaliojimų delegavimą.

Institucija, kuri pradėjo vidaus procedūrą, kad nuspręstų, ar atšaukti įgaliojimus, prieš priimdama galutinį sprendimą per pagrįstą laikotarpį iki galutinio sprendimo priėmimo informuoja kitą instituciją ir Komisiją, nuroydamą suteiktus įgaliojimus, kurie gali būti atšaukti, ir galimas tokio atšaukimo priežastis.

Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiamas tame sprendime nurodytų įgaliojimų delegavimas. Jis įsigalioja nedelsiant arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis neturi poveikio jau galiojančių deleguotųjų teisės aktų galiojimui. Jis skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

3. Europos Parlamentas ir Taryba prieštaravimą dėl deleguotojo teisės akto gali pareikšti per du mėnesius nuo pranešimo dienos. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas mėnesiui.

Jeigu tam laikotarpiui pasibaigus nei Europos Parlamentas, nei Taryba prieštaravimo dėl deleguotojo teisės akto nepareiškia, jis skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir įsigalioja jame nurodytą dieną.

Deleguotasis teisės aktas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir įsigalioja anksčiau nei baigiasi tas laikotarpis, jeigu tiek Europos Parlamentas, tiek Taryba praneša Komisijai, kad prieštarauti neketina.

Jei Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimą dėl deleguotojo teisės akto, jis neįsigalioja. Prieštaraujanti institucija nurodo prieštaravimo dėl deleguotojo teisės akto priežastis.

196b straipsnis

Įgyvendinimo aktai

[Irašyti atitinkamai po to, kai bus priimtas Reglamentas, kuriuo nustatomos taisyklės ir bendrieji principai dėl SESV 291 straipsnio 2 dalyje numatytos kontrolės mechanizmu], kuris dabar yra svarstomas Europos Parlamente ir Taryboje.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja septintą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2012 m. sausio 1 d. ar vėliau prasidedantiems trejų metų planams.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta [...]

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

FINANSINĖ PAŽYMA

Fichefin/478963rev1
(EM/tm)
6.5.2010.1

DATA 2010 07 15

1. BIUDŽETO EILUTĖ 05 02 04 01		ASIGNAVIMAI: 500 mln. EUR B-2010 500 mln. EUR DB-2011		
2. PAVADINIMAS Iš dalies pakeistas Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (EB) Nr. .../..., kuriuo iš dalies keičiami Reglamentas (EB) Nr. 1290/2005 dėl bendrosios žemės ūkio politikos finansavimo ir Reglamentas (EB) Nr. 1234/2007, nustatantis bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas (Bendras bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentas), dėl maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems Sąjungos asmenims.				
3. TEISINIS PAGRINDAS Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 43 straipsnis.				
4. TIKSLAI Siūlomomis taisyklėmis siekiama įgyvendinti naujas maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems Sąjungos asmenims programos nuostatas.				
5. FINANSINIS POVEIKIS	12 MĖNESIŲ LAIKOTARPI S	EINAMIEJI FINANSINIAI METAI	KITI FINANSINIAI METAI	
	(mln. EUR)	(mln. EUR)	(mln. EUR)	
5.0 IŠLAIDOS	500	-	-	
- IŠ EB BIUDŽETO (GRAŽINAMOSIOS IŠMOKOS IR (ARBA) INTERVENCIJOS)				
- NACIONALINIŲ VALDŽIOS INSTITUCIJŲ				
- KITOS				
5.1 PAJAMOS	-	-	-	
- EB NUOSAVIEJI IŠTEKLIAI (MOKESČIAI IR (ARBA) MUITAI)				
- IŠ NACIONALINIO BIUDŽETO				
5.0.1 NUMATOMOS IŠLAIDOS	2010	2011	2012	2013
5.1.1 NUMATOMOS PAJAMOS	-	-	500	500
5.2 APSKAIČIAVIMO METODAS	-			
6.0	AR PROJEKTAS GALI BŪTI FINANSUOJAMAS IŠ ASIGNAVIMŲ, ĮTRAUKTŲ Į ATITINKAMĄ EINAMOJO BIUDŽETO SKYRIŲ?			TAIP NE
6.1	AR PROJEKTAS GALI BŪTI FINANSUOJAMAS PERVEDANT LĖŠAS IŠ VIENO EINAMOJO BIUDŽETO SKYRIAUS Į KITA?			TAIP NE
6.2	AR REIKĖS SKIRTI PAPILDOMĄ BIUDŽETĄ?			TAIP NE
6.3	AR ASIGNAVIMUS REIKĖS ĮTRAUKTI Į BŪSIMUS BIUDŽETUS?			TAIP NE
PASTABOS Naujoji programa bus bendrai finansuojama Sąjungos. Pasiūlyme nurodyta metinė finansavimo viršutinė riba yra 500 mln. EUR.				